

Szakmai közélet

VITÁK, HOZZÁSZÓLÁSOK

VAN-E SZÜKSÉG HAZÁNKBAN PSZICHOTERÁPIÁS ELLÁTÁSI HÁLÓZATRA, S HA IGEN, MIÉRT NINCSEN A KÖZFINANSZÍROZÁSBAN?

HOZZÁSZÓLÁS

A GIGAZOOM szervezőcsapat tollából született vitaindító a Pszichoterápia folyóirat tavaly augusztusi számában jelent meg, azzal a céllal, hogy a pszichoterápiás ellátási hálózat finanszírozási kérdéseinek szakmai alapvetéseit minél szélesebb körben feltérképezze.

Az alábbi hozzászólás lapzártá után érkezett, így az augusztusi számban már nem tudtuk közölni. Így bár a vita az előző számban zárult a Gigazoom szervezőcsapat összegző reflexióival, gondolataival, jelen hozzászólást – a szerzővel egyeztetve – utólagosan tesszük közzé.

A hozzászólást rövidítve, szerkesztve közöljük.

A szerkesztő

Nem tudom, hogy mi kellene ahhoz, hogy a pszichoterápiás szakma végre társadalmi szinten fellépjen a közjó érdekében. Jó lenne, ha végre történne valami, de nem történik semmi, teljes a bénultság. A Csigó Katalin által írt hozzászólás pont ezt a bénultságot tükrözi.

Meglátásom szerint az utóbbi évtizedekben olyan erővezérelt, kirekesztő, megkülönböztető atmoszférában élünk, amire a pszichoterápiás szakma elfelejtett reagálni. Ebben a radikalizálódó világban, amiben vannak különbe és kevésbé különbe, értékesek és kevésbé értékesek, az identitás nagyobb jelentőségre tesz szert. Egyrészt, mert a működés alapja az egyenlőtlenség, másrészt a félelemkeltés kikezdi az identitást. Az individuum, az egyén emberi méltósága és az egyenlőség leértékelődik, párhuzamosan azzal, hogy a fősodor a „nemzeti” identitás biztonságát kínálja.

A pszichoterápiás és pszichiátriai szakma, véleményem szerint, beleilleszkedett ebbe a társadalmi állapotba. Fő kérdése a szakmai identitás – szakvizsga, képzés –, nem az, hogy a stakeholderek hogyan lépnek fel társadalmi kérdésekben. A kirekesztő valóságban a pszichoterápiás szakma szerintem abban az illúzióban ringatja magát, hogy szigetet képezhet ebben a valóságban. A túlélés (leginkább egyénileg) a legfontosabb cél, s ebben

a környezetben a közjó érdektelen, a társadalmi szerepvállalás lehetetlen. Például a Csigó Katalin hozzászólásában leírt minőségellenőrzés, vagy képzés terén sem történik semmi előremutató, sőt („jöjjön már létre, hozzanak létre valamit, pl. egy bizottságot”). Más kérdés, hogy milyen összefüggés van a jelzett oktatás, minőségellenőrzés és a társadalombiztosítás által finanszírozott pszichoterápia elterjedtsége között. Egyenes vagy fordított arány, mi minek a változója.

A közjó szempontjából fontos lenne a pszichoterápiás kódok revíziós tanulmányának megírása. Tudomásom szerint hivatalos felkérést kaptak az Egészségügyi Szakmai Kollégium ide vonatkozó tagozatai, valamint a Pszichoterápiás Tanács Szövetség is, hogy adjanak be kódrevíziós tanulmányt, hogy jelentősebb legyen az állami finanszírozás. Sem Kovács Péter (a klinikai szakpszichológus és pszichoterapeuta klinikai szakpszichológus tagozat elnöke), sem Égerházi Anikó (a Pszichoterápiás Tanács Szövetség elnöke) nem nyújtotta be a tanulmányt több mint másfél évvel a felkérés után sem.

Csigó Katalin ezt írja: „*A területileg illetékes pszichiátriai gondozókban ugyan dolgoznak klinikai szakpszichológusok, és elvértve pszichoterapeuták, de a gondozó elsődleges feladata nem a pszichoterápiás ellátás.*”

Vajon ki dönti el, hogy mi a pszichiátriai gondozó „elsődleges feladata”? Magyarországon a pszichiátriai gondozó feladatait jogszabályok rögzítik, elsődlegesen az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről (Eütv.) és a 60/2003. (X. 20.) ESzCsM rendelet. A gondozó elsődleges feladata a gyógyítás és a rehabilitáció, a betegellátás pedig jogosultság alapján történik. A jogosultság két alappillére az ellátáshoz való jog és az információhoz való jog, de ide tartozik az önrendelkezés joga is.

A gyógyítás része (kell legyen) a pszichoterápiás ellátás.

Csigó úgy ír, mintha a finanszírozási kérdéséhez a szakmának semmilyen köze nem lenne, holott nagyon is van, hiszen a pszichoterápiás ellátás szereplői hitelesítik annak működését. Meglátásom szerint nem egyeztetnek, nem dolgoznak a finanszírozás javításán.

Nem a személyek – kollégák, betegek – méltósága számít, hanem a hierarchia és a hatalom.

Oriold Károly